

▪ KILAVUZ

MKK Üyelik İşlemleri

Yayın Tarihi: 09.06.2014

Sürüm: 2.3

 MKK MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	ÜYELİK İŞLEMLERİ KILAVUZU		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: YAKAP		
Doküman No : M.9-KLVZ-01	Güncel Sürüm No: 2.3	Onay No: 2014-173	Sayfa No:1/8

İÇİNDEKİLER

MKK üyeliğine İlişkin Usul ve Esaslar.....	2
1. MKK Üyeleri.....	2
2. MKK Üyelik Kriterleri.....	3
3. MKK Üyelik Başvuru Evrakı.....	4
4. Kuruluşlara Birden Çok Üyelik Tesis Edilmesi.....	4
5. MKK Temsilcilerinin Atanmasına İlişkin Usul ve Esaslar.....	4
5.1. MKK Temsilcileri İçin Başvuru Evrakı.....	5
5.2. MKK Temsilcileri İçin Elektronik Sertifika Temin Edilmesi.....	5
5.3. MKK Temsilcilerinin MKS Uygulamasına Tanımlanması.....	6
6. Başka Üyeler Adına Ortak Sorumluluk Taahhütnamesi.....	7
7. Üyelik Başlangıcından Sonra Meydana Gelebilecek Değişiklikler.....	7

	ÜYELİK İŞLEMLERİ KILAVUZU		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: YAKAP		
Doküman No : M.9-KLVZ-01	Güncel Sürüm No: 2.3	Onay No: 2014-173	Sayfa No:2/8

MKK Üyeliğine İlişkin Usul ve Esaslar

Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Bakanlar Kurulu Yönetmeliği'nde, MKK'ya üye olması gereken kuruluşlar belirlenmiştir.¹ MKK üyeliği isteğe bağlı olmayıp sermaye piyasası mevzuatında belirtilen şartları taşıyan kuruluşlar MKK'ya üye olurlar.

Ayrıca, 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde MKK, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından Elektronik Kayıt Kuruluşu (EKK) olarak yetkilendirilmiştir. Bu kapsamda, lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcılar da MKK'ya üye olabilmektedir.

1. MKK Üyeleri

MKK üyeliği isteğe bağlı olmayıp mevzuatta belirtilen şartları taşıyan kuruluşların üye olması yasal bir zorunluluktur. MKK'ya; finansal piyasalarda faaliyet gösteren aracı kurum ve bankalar, sermaye piyasası aracı ihraç eden yerli ve yabancı ihraççı kuruluşlar, yetkili takas ve saklama kuruluşları ile Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen diğer kuruluşlar üye olabilmektedir.

İhraççı Kuruluşlar:

- Pay senetleri Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem gören şirketler
- Yurt içi ve yurt dışında borçlanma aracı ihraç eden şirketler
 - Tahvil ihraç eden şirketler
 - Bono ihraç eden şirketler
- Diğer menkul kıymet ihraç eden şirketler
 - Varlık teminatlı menkul kıymet ihraç eden şirketler
 - Varlığa dayalı menkul kıymet ihraç eden şirketler
 - Yurt içi ve yurt dışında kira sertifikası ihraç eden şirketler
- Yapılandırılmış ürün ihraç eden şirketler
 - Varant ihraç eden şirketler
 - Sertifika ihraç eden şirketler
- Yatırım fonu ihraç eden şirketler
- Borsa yatırım fonu ihraç eden şirketler
- Ürün senedi ihraç eden lisanslı depo işletmeleri
- Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) tarafından kaydileştirilmesine karar verilen diğer sermaye piyasası araçlarını ihraç eden şirketler

¹ Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Bakanlar Kurulu Yönetmeliği, Madde:11

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	ÜYELİK İŞLEMLERİ KILAVUZU		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: YAKAP		
Doküman No : M.9-KLVZ-01	Güncel Sürüm No: 2.3	Onay No: 2014-173	Sayfa No:3/8

Yatırım Kuruluşları:

- Bankalar
- Katılım Bankaları
- Aracı Kurumlar
- Vadeli İşlemler Aracılık Şirketleri (Vadeli işlemler aracılık şirketlerinin MKK nezdinde sürdüreceği işlemler, vadeli işlemlere aracılık faaliyetleriyle sınırlıdır.)
- Yabancı Merkezi Saklama Kuruluşları

Diğer tipli üyeler:

- Takas ve saklama kurumu (Takasbank)
- Yetkili Sınıflandırıcılar

2. MKK Üyelik Kriterleri

Yukarıda belirtilen üye gruplarına dahil kuruluşların MKK üyeliğine kabulü için, sermaye piyasası mevzuatında belirtilen aşağıdaki şartları taşıması gerekmektedir:²

- ✓ Kayıtların tutulmasını, izlenmesini ve diğer kuruluşlarla bilgi alışverişini kolaylaştıracak ve asgari nitelikleri MKK tarafından belirlenmiş teknik donanım ve güvenlik sistemine sahip olmaları,
- ✓ Kayıtların yanlış tutulmasından dolayı doğacak zararların tazmini için, MKK Yönetim Kurulu tarafından gerekli görüldüğü hallerde sorumluluk sigortası yaptırmaları,
- ✓ Kayıt işlemlerinin yapılmasını ve izlenmesini yürütecek yeterli sayıda ve nitelikte personeli istihdam etmiş olmaları,
- ✓ MKK Yönetim Kurulu tarafından belirlenip, Kurul'ca onaylanmış üyeliğe giriş aidatını yatırmaları,
- ✓ MKK Yönetim Kurulu tarafından belirlenip, Kurul'ca onaylanan diğer şartları taşımaları.

Yukarıda belirtilen şartlara ilave olarak;

- ✓ Yatırım kuruluşlarının, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından verilen alım satım aracılığı veya sermaye piyasası aracı saklama yetki belgesine,
- ✓ Lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcıların Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından verilen lisans belgesine,

² Merkezi Kayıt Kuruluş'nun Kuruluş, Faaliyet, Çalışma ve Denetim Esasları Hakkında Bakanlar Kurulu Yönetmeliği, Madde:12.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	ÜYELİK İŞLEMLERİ KILAVUZU		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: YAKAP		
Doküman No : M.9-KLVZ-01	Güncel Sürüm No: 2.3	Onay No: 2014-173	Sayfa No:4/8

Bu şartları taşıyan kuruluşlar üye olmak için MKK'ya başvuruda bulunurlar. Başvuru, MKK Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilerek ilgili kuruluşa bir yazı ile bildirilir.

EKK kapsamında üyemiz olması beklenen şirketlerin Bakanlık makamının onayı ile yürürlüğe giren "Elektronik Kayıt Kuralları"ndaki şartları taşıması gerekmektedir.³

3. MKK Üyelik Başvuru Evrakı

Üyelik şartlarına sahip olan kuruluşlar, başvuru yapacağı üyelik türüne göre, web sitemizde <https://www.mkk.com.tr/wps/portal/MKK/UyeHizmetleri/Üyelik> ve <https://www.mkk.com.tr/wps/portal/MKK/BilgiMerkezi/Kilavuzlar> linklerinde yayımlanan "Üyelik Başvuru Evrakı" kılavuzunda belirtilen evrak ile birlikte MKK'ya yazılı olarak başvuruda bulunur. İlgili kılavuzda yer alan evrakın, herhangi bir içerik ve format değişikliği olmaksızın iletilmesi istenmektedir.

4. Kuruluşlara Birden Çok Üyelik Tesis Edilmesi

Üyelik türüne göre yetki ve sorumluluklar farklılık gösterdiğinden, operasyonel ihtiyaçlar doğrultusunda kuruluşlara birden çok üyelik tesis edilebilir. (Portföy Saklama, Yabancı Saklama vb.)

Her bir üyelik türü için MKK'ya ayrı üyelik başvurusu yapılmalıdır. Yeni üyelik başvurularında, sadece yeni üyelik türüne göre farklılık gösteren evrak verilmelidir.

5. MKK Temsilcilerinin Atanmasına İlişkin Usul ve Esaslar

Üyeler, MKS uygulamasındaki tüm işlemlerini, kendi yetkilendirdikleri MKK temsilcileri ve/veya yetkilendirdikleri diğer bir MKK üyesi şirketin temsilcileri aracılığı ile gerçekleştirmektedirler. Üyeler, MKS işlemlerini kendi temsilcileri vasıtasıyla yürütmek istemeleri durumunda, MKK nezdinde atayacakları temsilcilerinin kendi personelleri olması zorunludur. Elektronik Kayıt Kuralları çerçevesinde üyemiz olması beklenen şirketlerin, online entegrasyon yoluyla işlem iletecek olması durumunda temsilci atama zorunluluğu bulunmamaktadır.

MKK temsilci türleri aşağıda yer almaktadır:

- **Şirket Yetkilisi:** Atanan temsilciler arasında en üst düzey yetkilidir. Kendisine MKS uygulamasında yetkilendirme yetkisi verilmekte olup, şirket yetkilisi temsilci türünde atanacak yetkilinin imza sirkülerine imzasının bulunması şartı aranmaktadır. **En az 1 kişi** atanmalıdır.
- **Web Uygulama Yetkilisi:** Üyenin MKS uygulamasındaki operasyonel işlemlerini yerine getirecek temsilcilerdir. Yatırım Kuruluşu üyelik türleri **en az iki kişi**, ihraççı üyelik türü için ise **en az bir kişi** atanmalıdır.

³ 25/02/2013 tarih ve 625 no.lu Genel Mektup.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	ÜYELİK İŞLEMLERİ KILAVUZU		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:YAKAP		
Doküman No : M.9-KLVZ-01	Güncel Sürüm No: 2.3	Onay No: 2014-173	Sayfa No:5/8

- **Gözetim Yetkilisi:** Diğer temsilcilerin MKS uygulamasındaki faaliyetlerinin ve MKS kayıtlarının üye kayıtları ile tutarlılığının gözetiminden ve eşgüdümünden sorumlu olmak üzere atanan temsilcilerdir. MKS uygulamasında sadece "Raporlar" ve "EGK" modüllerinde yetki alabilmektedirler. **En az 1 kişi** atanmalıdır.

5.1. MKK Temsilcileri İçin Başvuru Evrakı

MKS uygulamasında gerçekleştirilecek tüm işlemler, şirketlerin yetkilendirdikleri temsilcileri vasıtası ile yerine getirilmektedir. Şirketlerin tümü kendi personeli olmak üzere belirtilen asgari sayıda temsilciyi MKK nezdinde atamaları gerekmektedir.

MKK nezdinde birden fazla üyeliği bulunan üyelerin, hangi üyeliklerinde temsilci ataması yapmak istediklerini, hazırlayacakları evrak üzerinde ayrıca belirtmeleri gerekmektedir.

MKK temsilcilerinin aynı anda birden fazla kurumda ve/veya birden fazla temsilci türünde atanması mümkün değildir.⁴ Temsilci atama evrakına "Üyelik Başvuru Evrakı" kılavuzunda yer verilmiştir.

5.2. MKK Temsilcileri İçin Elektronik Sertifika Temin Edilmesi

Kaydi sisteme ilişkin düzenlemeler uyarınca, mesajların elektronik olarak imzalanması ve güvenli bir biçimde MKS uygulamasına iletilmesi, rapor alınabilmesi ve yetkilendirme gibi işlemlerin yapılabilmesini teminen, MKK temsilcilerinin nitelikli elektronik sertifika sahibi olmaları zorunludur.⁵ MKS uygulamasında işlemler, "5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu" kapsamında üretilen nitelikli elektronik sertifika içeren akıllı kartlarla yürütülmektedir.

MKS temsilcilerinin kullanacakları nitelikli elektronik sertifikalar, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş ve MKK tarafından uygun bulunan Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcı (ESHS) şirketlerden temin edilmelidir. ESHS'lere başvuru esnasında, sertifikanın MKK işlemlerinde kullanılacağı ayrıca belirtilmelidir.⁶

Elektronik Sertifika Sağlayıcı Şirketler:

- EBG Bilişim Teknolojileri ve Hizmetleri A.Ş. (<http://www.e-tugra.com.tr>)
- Elektronik Bilgi Güvenliği A.Ş. (<http://www.e-guven.com>)
- E-imza Bilgi Güvenliği Hizmetleri A.Ş. (<https://www.e-imzatr.com/e-imzaTR>)
- Türktrust Bilgi, İletişim ve Bilişim Güvenliği Hizmetleri A.Ş. (<http://www.turktrust.com.tr>)
- TÜBİTAK Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE)

⁴ 25/06/2010 tarih ve 518 no.lu Genel Mektup.

⁵ 27/11/2007 tarih 258 no'lu Genel Mektup.

⁶ 27/11/2007 tarih 258 no'lu Genel Mektup ve 29/03/2010 tarih 512 no'lu Genel Mektup.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	ÜYELİK İŞLEMLERİ KILAVUZU		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm: YAKAP		
Doküman No : M.9-KLVZ-01	Güncel Sürüm No: 2.3	Onay No: 2014-173	Sayfa No:6/8

MKS Uygulamasında Kullanılabilen Akıllı Kart ve Sürücü Bilgileri:⁷

Şirket	Çip	Sürücü(Driver)/Kurulum Paketi
KamuSM	Gemsafe 4.2.0	Gemsafe 4.2.0
KamuSM	Akis12Puk	Akis 4.2
E-Tuğra	Gemsafe 4.2.0	Gemsafe 4.2.0
E-Tuğra	CardOS43B 32K	SafeSign-Identity-Client-3.0.45-user-eval(1)
E-Guven	GemAlto Classic Client 5.1.5-003	Classic Client 5.1.5
E-Guven	A.E.T. Europe B.V. 2.00	Genuine 2.2
E-Guven	A.E.T. Europe B.V. 2.00 (Token)	Genuine 2.2
E-Guven	eToken PRO Java 72K OS755	PKIClient-x64-5.1-SP1
Turktrust	Gemsafe 4.2.0	Palma 1.0
Turktrust	Siemens 4.3b	Siemens HiPath SICurity Card API V3.1 B
Turktrust	GemAlto Classic Client 5.1.5-003	Classic Client 5.1.5
Turktrust	Akis V1.2	Palma 2.0
E-ImzaTR	Akis_V122i	Akis 4.2
TurkTrust	CardOS V43B (C)	Siemens
E-Tuğra	NXP J2A080-J3A080 (Winter AG)	SafeSign
E-Guven	eToken Java Applet 1.1.25	eToken PKI Client 5.1.SP1 (5.1.66.0)

Online entegrasyon yöntemi ile MKS uygulamasında işlem yapmak isteyen üyeler, ESHS'lere "Sunucu Sertifikası" almak üzere başvuruda bulunmalıdır. Sunucu sertifikası, kişisel sertifika değildir, şirket adına alınmalıdır.

5.3. Üye Temsilcilerinin MKS Uygulamasına Tanımlanması

Üye temsilcilerinin ESHS'lerden gelen sertifika bilgilerini sertifikayenileme@mkk.com.tr e-posta adresine bildirmeleri gerekmekte olup, bu bildirimler kapsamında kullanıcı sertifikaları tanımlanarak MKS uygulamasına erişim sağlanmaktadır. MKK nezdinde temsilci olarak ataması yapıldığı halde sertifika temin

⁷ 30/04/2014 tarih 786 no'lu Genel Duyuru.

 MERKEZİ KAYIT KURULUŞU	ÜYELİK İŞLEMLERİ KILAVUZU		Genel (Kamuya Açık)
	İlgili Md/Bölüm:YAKAP		
Doküman No : M.9-KLVZ-01	Güncel Sürüm No: 2.3	Onay No: 2014-173	Sayfa No:7/8

etmeyen kişilerin, MKS uygulamasına tanımlaması yapılamadığı gibi işlem yapması da söz konusu değildir.

6. Başka Üyeler Adına Ortak Sorumluluk Taahhütnamesi

Üyeler, MKK tarafından belirlenecek ve Kurul'ca onaylanacak esaslar çerçevesinde, kendi istihdam ettikleri personel ve teknik imkanları kullanmak yerine diğer bir üye aracılığıyla dolaylı ve sürekli bir şekilde MKK'da işlemlerini yürütebilirler.⁸ Bu işlemin gerçekleşmesi için üyenin başka bir üye ile "Başka Üyeler Adına Ortak Sorumluluk Taahhütnamesi" imzalaması gerekmektedir. Taahhütname **noter tasdikli** olarak verilmelidir. Her bir üye için iki ayrı noter tasdiki de mümkündür.

MKK'da geçerli iki tip ortak sorumluluk taahhütnamesi bulunmaktadır:

- ✓ İmzalamış olduğu ortak sorumluluk taahhütnamesi gereği; yetki devreden üye MKS uygulamasını kullanmak istemeyebilir veya sadece rapor fonksiyonları ile kullanabilmektedir. Üyenin MKS uygulamasındaki "Raporlar" modülünü kullanabilmesi için, en az bir şirket yetkilisi temsilcisi ataması gerekmekte olup, aksi durumda atanan kullanıcıların yetkilendirilmesi işlemi, "Rapor Bilgileri Talep Formu"nun yazılı iletilmesi ile Kuruluşumuzca yerine getirilmektedir.
- ✓ İmzalamış olduğu ortak sorumluluk taahhütnamesi gereği; yetki devreden üye, yetkisini devrettiği üye ile birlikte MKS uygulamasını tüm fonksiyonları ile kullanmaya devam edebilecektir. Üyenin MKS uygulamasındaki tüm fonksiyonları kullanabilmesi için, en az bir şirket yetkilisi temsilcisi ataması gerekmektedir.

Taahhütnamenin yürürlükten kaldırılması talepleri, her iki tarafın yazılı beyanı şeklinde olur. Yetki devreden üye tek taraflı olarak iptal beyanı ilettiğinde taahhütname iptal olmuş sayılır. Yetki devralan üyenin tek taraflı olarak iptal beyanı iletmesi durumunda ise, taahhütname 3 ay sonra iptal olmuş sayılır. Taahhütnamenin yürürlükten kalkması, ancak MKK'nın taraflara göndereceği teyit yazısı ile gerçekleşmiş sayılır.

7. Üyelik Başlangıcından sonra Meydana Gelebilecek Değişiklikler

Üyeler tarafından MKK'ya yazılı iletilen bilgilerde (veri, bildirim) değişiklik olması durumunda, mümkün olan en kısa sürede Kuruluşumuza tekrar yazılı bildirim yapılmalıdır.⁹

⁸ Kaydileştirme Tebliği, 5. Madde Kayıtların Tutulması

⁹ 26/10/2005 tarih 39 no'lu Genel Duyuru.